

دانشگاه تهران

مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس

دوره: کارشناسی

رشته : ادبیات و عرفان

دانشکده الهیات و معارف اسلامی

شماره ۸۵/۴۲۷ شورای برنامه ریزی آموزش عالی

سر فصل های دروس کارشناسی ادیان و عرفان:

Contents

آموزش زبان عربی (۱)	۱۲
آموزش زبان عربی ۲	۱۳
آموزش نحو عربی (۱)	۱۴
آموزش نحو عربی ۲	۱۵
قرائت متون فرهنگ عربی	۱۶
ترجمه از عربی به فارسی ۱	۱۷
ترجمه از عربی به فارسی ۲	۱۸
منطق	۱۹
آشنایی با قرآن کریم	۲۰
آشنایی با علوم حدیث	۲۱
تاریخ اسلام	۲۲-۲۳
آشنایی با مبانی فقه و حقوق اسلامی	۲۴
آشنایی با کلیات فقه و حقوق اسلامی	۲۵
مبانی کامپیوتر و کاربرد آن	۲۶
عرفان نظری	۲۷
عرفان عملی	۲۸
تصوف ۱	۲۹
تصوف ۲	۳۰
متون عرفانی فارسی ۱	۳۱
متون عرفانی فارسی ۲	۳۲
متون عرفانی فارسی ۳	۳۳
متون عرفانی عربی ۱	۳۴
متون عرفانی عربی ۲	۳۵
آشنایی با سنت های عرفانی غیر اسلامی	۳۶-۳۷
روش های مطالعات دینی ۱	۳۸
روش های مطالعات دینی ۲	۳۹
ادیان ابتدایی و قدیم ۱	۴۰
ادیان ابتدایی و قدیم ۲	۴۱
ادیان هند ۱	۴۲
ادیان هند ۲	۴۳
دین بودا	۴۴

دین خاور دور	۴۵
ادیان ایران پیش از اسلام ۱	۴۶
ادیان ایران پیش از اسلام ۲	۴۷
دین یهود ۱	۴۸
دین یهود ۲	۴۹
مسیحیت ۱	۵۰
مسیحیت ۲	۵۱-۵۲
تاریخ فلسفه اسلامی ۱	۵۳
فلسفه غرب ۱	۵۵
فلسفه غرب ۲	۵۶
علم کلام ۱	۵۷
علم کلام ۲	۵۸
تاریخ فرق ۱	۵۹
تاریخ فرق ۲	۶۰
فلسفه دین	۶۱
متون دینی به زبان خارجه ۱	۶۲
متون دینی به زبان خارجه ۲	۶۳
متون دینی به زبان خارجه ۳	۶۴
متون دینی به زبان خارجه ۴	۶۵
متون عرفانی به زبان خارجی ۱	۶۶
متون عرفانی به زبان خارجی ۲	۶۷
روش تفسیر قران	۶۸
تفسیر عرفانی قران	۶۹
اخلاق در ادیان	۷۰
دین و اسطوره	۷۱
علم و دین	۷۲
تاریخ تشیع	۷۳-۷۴
معارف شیعه	۷۵-۷۶
مطالعات اسلامی در غرب	۷۷-۷۸
مبانی جامعه شناسی	۷۹
فلسفه اخلاق	۸۰-۸۱

آموزش زبان عربی (۱)

نوع درس: پایه

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیشیاز: ندارد

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با واژگان، ترکیبات و جملات ساده عربی

سرفصل:

واحد ششمی (با تکیه بر مصیتهای کوتاه، بلند و مرکب)

نقشهای اصلی واژه در زبان عربی

ترکیبهای واژگانی (اضافی، وصفی، اضافی - وصفی)

ساخت انواع جمله (سببه و فعلیه)

آشنایی با ساختار جملات ساده و گسترده

مارشسی نحوه کاربرد ایرهای زبانی (حروف ربط، حروف جر، حروف نصب و...)

فعل و وجود آن (خبری، التزامی و...)

منبع: کتاب آموزش زبان عربی (۱) تألیف دکتر آذرتاش آذرنوش، مرکز نشر دانشگاهی

آموزش زبان عربی (۲)

نوع درس: پایه

تعداد واحد: ۶

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: آموزش زبان عربی (۱)

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با ساختارهای گوناگون زبان عربی و تقویت توان قرائت، فهم و تکلم به این زبان

مرفصل:

آشنایی با انواع قیدهای ساده و ترکیبی در زبان عربی (خال، تمییز، قید بیانی و ...)

شناخت اشکال گوناگون جملات ربطی (ان، لکن، ف و ...)

شناخت اشکال گوناگون جملات موصولی (مبهم، معین و ...)

آشنایی با پرکاربردترین ساختارهای ویژه زبان عربی مانند: کلا و کلتا، ما إن و

شناخت انواع فعلهای کمکی در زبان عربی و چگونگی استعمال آنها مانند: کاد+ مضارع، عاد+ مضارع، مازال+ مضارع و ...

منبع: کتاب آموزش زبان عربی (۲) تألیف دکتر آذرتاش آذرنوش، مرکز نشر دانشگاهی

آموزش نحو عربی (۱)

نوع درس: پایه

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیشیاز: آموزش زبان عربی (۲)

۱۳۵۱-۱۳۳۱
۱۳۶۵-۱۳۴۵
شماره

هدف: آموزش ساختارهای نحوی عربی با نظر به مصطلحات کلاسیک (اعراب، بنا و مرفوعات)

مرفصل:

شناخت انواع معرب و منکر اسم و فعل

شناخت انواع اسم منصوب و غیر منصوب

شناخت مواضع رفع، نصب و جزم فعل مضارع

شناخت انواع اسم مرفوع و احکام آنها، متدا، خبر، فاعل، نائب فاعل - اسم کان و

اخوانها - اسم کاد و اخواتها - اسم حروف شبیه به لیس - خبر لای نفی جنس و ...

منبع: مادی العربیه (۳) تألیف رشید الشرتونی، اعداد: حمید محمدی، انتشارات دارالعلم

آموزش نحو عربی (۲)

نوع عربی: باب

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: آموزش نحو عربی (۱)

هدف: آموزش ساختارهای نحوی عربی با نظر به مصطلحات کلاسیک (منصوبات و محرورات)

مرفصل:

شناخت انواع اسم منصوب و احکام آنها: مفعول مطلق - مفعول به (اعلم از اغراء، تحذیر، اختصاص، اشتغال) - مادی - مفعول نه - مفعول فیه - مفعول معه - حال - تمییز - استثناء

شناخت انواع اسم محرور و احکام آنها: محرور به جر - مضاف الیه و اضافه معنوی و لفظی

منبع: مادی العربیه (۳) تألیف رشید الشرتونی، اعداد: حمید محمدی، انتشارات دارالعلم

قرائت متون فرهنگ عربی

نوع درس: پایه

تعداد واحد: *

نوع واحد: تئوری

پیشیاز: ندارد

هدف: ماده‌سازی دانشجو در خواندن متون عربی و اعمال اعراب‌های لازم.

سرفصل:

۱۰۰ متر از دوران‌های مختلف (از نهج البلاغه تا مکه حسین با نمایش ناممهای عربی از توفیق الحکیم، محمود تیمور) انتخاب شده دانشجو آنها را می‌خواند و اعراب‌گذاری می‌کند. اعراب‌گذاری او در کلاس اصلاح شده استاد به تجزیه و تحلیل عبارت‌ها می‌پردازد تا فهم آنها را به نحو عمیقی به ذهن دانشجو نزدیک سازد. توضیحات نحوی بی‌سته تکرار می‌شود تا نحوه اعمال آنها را دانشجو بهتر بیاموزد.

منبع: گزیده‌های نظم و نثر عربی از مجموعه کتاب‌هایی که در همین زمینه چاپ شده است.

ترجمه از عربی به فارسی (۱)

نوع درس: پایه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: تئوری

پیشنیاز: آموزش زبان عربی (۲)

هدف: آموزش عملی ترجمه از عربی به فارسی

سرفصل:

از آنجا که ترجمه بیش از هر درس دیگر مورد استفاده بعدی دانشجویان قرار می‌گیرد، ناچار تدریس آن طی برنامه دقیق انجام خواهد گرفت. گزینش متن ترجمه بسیار حساس و مختلف است. تعداد پانزده قطعه از کتاب‌های کهن تا معاصر اختیار شده، کلمات دشوار و ترکیب‌های پیچیده آنها در حاشیه شروع می‌گردد. آنگاه دانشجو ترجمه آنها را در کلاس عرضه کرده به کمک استاد تصحیح می‌نماید. در این درس، جواب زبان فارسی با عنایت خاص مراعات می‌شود. میان ترجمه‌های ارائه شده توسط دانشجویان مقایسه خواهد شد و بهترین را با نظر استاد به عنوان ترجمه نهایی انتخاب می‌کنند. یکی از تکلیف‌هایی که به دانشجو داده می‌شود، بررسی انتقادی متونی است که ترجمه و چاپ شده است. مراد از این بررسی و نقد، آن است که دانشجو از کوشش‌های یک مترجم تجربه‌دار و نحوه برخورد او با کلمات و ساخت‌های دشوار عربی آگاه شود.

منبع: متون برگزیده از سوی بخش عربی

ترجمه از عربی به فارسی (۲)

نوع درس: پایه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشاپاز: ترجمه عربی به فارسی (۱)

هدف: آموزش عملی ترجمه از عربی به فارسی

مرفصل:

گزینش ۱۰ متن (هر متن حدود یک صفحه A4) از دوران‌های مختلف و بیان تفاوت‌های زبانی، متون و نحوه ترجمه آنها به اسلوب‌های مناسب هر زمان. آگاهی بر تئوری‌های معروف ترجمه که اینک بیشتر در علم زبان‌شناسی بررسی می‌شود. آموزش بین تئوری‌ها به دانشجو امکان می‌دهد که هنگام کار، پیشاپیش شیوه‌ای را که می‌خواهد در ترجمه به کار برد، انتخاب کند. این درس بر پایه گفتارهای استاد استوار می‌گردد و دانشجو تفصیل آن را در منابع دیگر می‌خواند.

منابع: درباره ترجمه، تألیف چندین نویسنده، نشر دانشگاهی.

آئین ترجمه (چند کتاب از: ۱- زرین کوب ۲- معروف ۳- فرزانه و فاتحی‌نژاد)

منطق

نوع درس: پایه

تعداد واحد: *

نوع واحد: تئوری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی جمالی با مباحث علم منطق

سرفصل

تعریف علم منطق و نقش راهبردی آن

فرآیند تفکر و خطابپذیری آن

منطق تعریف اقسام تعریف - شریط و صوابط منطقی تعریف- خطابپذیری ذهن در تعریف

منطق استدلال قضیه و قیام آن - استدلالهای مباشر- قیاس استثنایی- قیاس اقترانی- استقرار و تعین- معالطات- شناخت رکان علوم

منابع

المنطق و مناهج البحث: دکتر عبدالهادی فاضلی

منطق: دکتر قراسکی، مانی منطق: دکتر اژه ای

آشنایی با قرآن کریم

نوع درس: پایه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: تفریق

پیشاز: ندارد

هدف: آشنایی اجمالی با قرآن کریم و تفسیر و فهم آن

سرفصل:

- ۱- اسمی و اوصاف قرآن کریم
- ۲- حقیقت قرآن کریم وین آیات (احرف ۴۵، زحرف ۳ و ۴ بروج ۲۲، هود ۱).
- ۳- تاریخ قرآن شریف: مساحت ارتباط خداوند با پیامبر (وحی و نزول)، انتقال وحی به مردم (شعاعی، کتبی)، حفظ و نگاهداری (حافظه، کتات و...)
- ۴- تحریف ناپذیری، حقیقت اعتبار و تحدی قرآن
- ۵- مقدمات لازم برای ورود به تفسیر
- ۶- تفسیر و تأویل و تفاوت آن دو
- ۷- نمونه ای از تفسیر قرآن کریم (تفسیر سوره حمد)

منابع:

- پژوهش در تاریخ قرآن: سید محمد باقر حجتی
- تفسیر سوره حمد از آیت الله العظمی سید محمد حسین طباطبائی
- البیاد فی تفسیر القرآن: سید ابوالقاسم خوئی
- صیانه القرآن عن التحریف: محمدصادق معرفت
- الانقار: حلال العبد سید محمد
- آموزش علوم قرآنی: محمد هادی معرفت
- شاحت قرآن: علی کبر کعبی و رفیعی

آشنایی با علوم حدیث

نوع درس: پایه

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز ندارد

هدف درس: آشنایی با منابع و مصنفات حدیث

سرفصل:

اصطلاحات اولیه مانند حدیث، اثر، خبر، مست، روایت

الف - تفصیلات حدیث شامل

- اقسام کلی حدیث: متواتر و واحد

- اقسام اعتبار خبر: حد، صحیح، حسن، موثق، ضعیف

- اقسام حدیث: ضعیف

- اقسام مشترک

- تحمل حدیث

- شرایط راوی: جرح و تعدیل

- قواعد و شروط فهم حدیث

منابع حدیثی شیعه: اصول اربعه - کتب اربعه شیعه - جوامع حدیثی در دوره متأخران

منابع حدیثی اهل سنت: مصنفات اولیه - منابع حدیثی مثل مستدرک احمد بن حنبل و ...

صحاح و سنن حدیثی - کتب جوامع حدیثی در دوره متأخران

منابع

درسنامه علم حدیث: علی مصیری، تاریخ عمومی حدیث دکتر مجید معارف، درایه الحدیث: کاظم

مدیر شانه جی: علم حدیث: سید رضا مؤید، انتشار درایه الحدیث: ربانی اصول الحدیث: عبدالهادی نقی ترجمه فارسی

تاریخ اسلام

نوع درس: پایه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد نظری

پیشیاز ندارد

هدف: آشنایی با تاریخ اسلام از بعثت پیامبر (ص) تا پایان خلفای راشدین

سر فصل:

- ارائه طرح کلی درس، مقدمه ای در ضرورت مطالعه تاریخ به ویژه تاریخ اسلام، معرفی منابع قدیم و جدید- اوضاع جغرافیایی، اجتماعی، فکری، سیاسی جزیره العرب پیش از ظهور اسلام به منظور شناخت تأثیر آن بر دوره اسلامی - نسبت رسول خدا (ص) از اسماعیل تا عبدالله، ولادت آن حضرت و مهمترین رویدادهای زندگی وی تا بعثت - بعثت، مراحل دعوت، نخستین گروندگان به اسلام، شیوه های دعوت پیامبر (ص) - امتداد به آیات و روایات، هجرت به حبشه - روشهای مقابله مشرکان (مذکره، وعده وعید، شکنجه و آزار و...) وفات ابوطالب و حدیجه، گسترش دعوت به خارج از مکه (طائف و یثرب) - مقدمات هجرت، اوضاع سیاسی - اجتماعی یثرب، بیعت عقبه اول و دوم، هجرت به یثرب و پیامدهای آن در مدینه (تشکیل جامعه و حکومت نوای اسلامی) و مکه، پیمان نامه عمومی، عقد اخوت، بنای مسجد و... بر خورد های نظامی قریش و مسلمانان (علل و پیامد ها): غزوة بدر، احد، رخیع، یثرب معونه و دیگر رویدادها تا سال سوم هجرت - بررسی غزوة خندق، صلح حدیبیه، فتح مکه، حنین، طائف و دیگر رویدادها تا سال هشتم هجرت - نحوه تعامل و برخورد های نظامی بهر دیان و مسلمانان (علل و پیامد) بنی قینقاع، بنی نضیر، بنی قریظه و خیبر - گسترش اسلام در جزیره العرب و دعوت از سران دولتهای مجاور، غزوة موته، تبوک، حجه الوداع، واقعه غدیر، میراث کلی عصر نبوت - رحلت پیامبر (ص)، پایان عصر تنزیل و آغاز عصر تأویل، علل شکست گیری واقعه سقیفه و بررسی گشها و واکنشها - پیامبران دووین، اهل رده و بررسی فتوحات عصر و پیوسته ها - مهمترین اقدامات و حوادث دوره خلافت سه خلیفه اول - علل اعتراض به عثمان و قتل او و زمینه ها و شرایط به خلافت رسیدن علی (ع) - مهمترین رویدادهای دوره خلافت علی (ع)

(ع) (حکمت حسن، متفکر، هروالو...) - شهادت امام علی (ع) و خلافت حسن (ع) و بررسی و تحلیل خلافت شش ماهه اول آن حضرت.

منابع:

قرآن کریم - صحیح ابیلاع، سیره ابن اسحق، و سیره ابن هشام، مغازی و اقدی، تاریخ طبری، فتوح البلدان، بلاذری، وقعه الحاح، شیخ مفید، وقعه الصلین، نصر بن مزاحم، تاریخ زندگانی پیامبر اسلام، محمد ابراهیم آیت، سیره رسول الله: زریاب خویی، تشیع در مسیر تاریخ: جعفری ترجمه آیت اللهی، تاریخ اسلام، فیاض، شهیدی تاریخ تحلیل اسلامی: جعفر شهیدی، جانشینی محمد: مادنونگ

آشنایی با مبانی فقه و حقوق اسلامی

نوع درس: پایه

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مبانی فقه و اصول استنباط احکام

سرفصل:

الف: اهمیت و ضرورت آشنایی با مبانی فقه و اصول استنباط، تعریف علم اصول فقه و نقش آن در اجتهاد علوم مورد نیاز برای اجتهاد، چگونگی پیدایش علم اصول و تاریخچه مختصر آن، دسته بندی موضوعات اصول فقه؛

ب - سه احکام شامل:

- ادله اجتهادی کتاب، شامل اشاره به آیات الاحکام، حجیت ظواهر کتاب و دلایل آن؛ سنت: تعریف سنت، اقسام خبر امتواتر و واحد، شرح قول، فعل و تقریر معصوم، مبانی فهم سنت؛ اجماع: تعریف، اجماع محصل، اجماع مقول، چگونگی کشف اجماع از قول معصوم، دلیل لفظی و دلیل لری، عقل، مستقلات و غیر مستقلات عقلیه، شرح بنای عقلا، وجوه حجیت دلیل عقل، مقدمه واجب، اجتماع امر و نهی

- ادله فقاهتی: اصول عملیه، برائت، احتیاط، تخیر، استصحاب، با شرح مختصر هر یک، حکم واقعی و حکم ظاهری، تعارض ادله

منابع:

اصول فقه مطهر و شرح آن، مبانی کلامی اجتهاد، هادی نهضی، مادی فقه و اصول، علیرضا بیضی، مادی الاصول، عبدالجبار نقیضی، الوجیز عن اصول الفقه، وهبه الزحیلی، تقریرات اصول محمود شهابی

۲۴

آشنایی با کلیات فقه و حقوق اسلامی

نوع درس: -

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

اهداف: آشنایی با ابواب مختلف عبادات، عقود، ایقاعات و احکام.
سرفصل:

- تعریف فقه، موضوع فقه، غرض و فایده فقه، علل نیاز به فقه، قلمرو فقه، ویژگی‌های فقه، ارتباط فقه و با حقوق و اخلاق؛

- مروری بر ابواب و رئوس مسائل فقه در حد تعریف هر یک از عناوین و موضوعات با بیان ارکان و مسائل کلی آنها.

منابع:

مبانی فقه در صورت: خیرضا فیض، سلسله بحثهای فلسفه فقه: مصطفی محقق داماد و ...
مبانی کلامی جهاد: خدای نهرانی، مبانی فقه سید رضا موسوی، مجموعه آثار، ج ۲۰،
معرفه ابواب الفقه (چکیده تحریر الوسیله امام خمینی): محسن فقیهی.

مبانی کامپیوتر و کاربرد آن

نوع درس: پایه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مبانی سخت افزار و نرم افزار و اینترنت
سر فصل:

- ۱- آشنایی با ساختمان کامپیوتر (اجزای سخت افزاری)
- ۲- آشنایی با سیستم عامل (windows)
- ۳- نرم افزارهای دفتری (Word, Excel, Power Point)
- ۴- مبانی اینترنت (آشنایی با web, ساختن صفحات web, موتورهای جستجو و پست الکترونیکی)
- ۵- آشنایی با نرم افزارهای مخصوص مطالعات دینی و الهیات

عرفان نظری

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مباحث اصلی عرفان نظری

سرفصل

عرفان (تعریف، موضوع، روش، تاریخچه عرفان اسلامی، وجود، مراتب وجود، اسما و صفات، اعیان ثابته، حضرات حقه، تجلی، فیض القدس، فیض مقدس، مراتب کشف و شهود، انسان کامل، حقیقت محمدیه، حقیقت ولایت و ...)

منابع:

اللمع فی التصوف، ابوالکلام سراج - فیوض الحکیم، ابن عربی - شرح مقدمه قیصری، جلال الدین آشتیانی - رسائل داور قیصری - عرفان عارفان مسلمان، نیکلسن - شرح گلشن راز محمد لامعی - حکمت الاشراق، شیخ شهاب الدین سهروردی - نقد النصوص، عبد الرحمن جامی - هشی از نظر فلاسفه و عرفاء، جلال الدین آشتیانی - الانسان الکامل، تفسیر

عرفان عملی

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: عرفان نظری

هدف: آشنایی با سیر و سلوک عرفانی

سر فصل:

سیر و سلوک، مراحل سلوک، شریعت، طریقت و حقیقت

مقامات: توبه، ورع، زهد، فقر، صبر، توکل و رضا

احوال: مراقبه، قرب، محبت، خوف و رجاء، شوق و انس، مشاهده، اطمینان، یقین، فنا و بقا

مقام مشایخ: پیر، اوصاف پیر، رابطه مریدی و مرادی

منابع:

اللمع فی التصوف ابن عربی - رساله قشیریه - منطق الطیر عطار - احیاء علوم الدین
ابو حامد غزالی - کیمیای سعادت ابو حامد غزالی - کشف المحجوب هجویری - مجموعه
رسائل خواجہ عبدالقادر انصاری - صد میدان خواجہ عبدالقادر انصاری - منازل السائرین خواجہ
عبدالقادر انصاری - عوارف المعارف شیخ شهاب الدین سهروردی - مرصاد العباد نجم
رازی - مقامات اربعین - ابو سعید ابن الخیر

تصوف (۱)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز ندارد

هدف: آشنایی با تاریخ تصوف اسلامی از قرن اول تا قرن هفتم هجری
سر فصل:

تصوف: تعریف، موضوع، مسائل، هدف، روش، اهمیت و ضرورت، سرچشمه تصوف و نظریه‌های مختلف مربوط به آن (سرچشمه های عربی و ایرانی، سیر تاریخی تصوف از قرن اول تا قرن هفتم (تصوف و زهد، مکتب خراسان و مکتب بغداد)، معرفی اجمالی شخصیت‌های مهم صوفی و آراء آنها از جمله حیدر، بایزید، حلاج، عرقانی، ابراهیم بن الحیر، خواجه عبدالله انصاری و غزالی، طریقت یا سلسله های مهم صوفیانه تا قرن هفتم، این عربی و تاثیر او در تصوف اسلامی، جلال الدین محمد مولوی و نجم الدین اکبری.

منابع:

تاریخ تصوف در اسلام، قاسم علی، ابعاد عرفانی اسلام، آن ماری شیمل، اللمع فی التصوف، ابوالنصر سراج، تاریخ ادبیات در ایران، ذبیح الله صفاء، جستجو در تصوف و دنیااله جستجو در تصوف، عبدالحمید زرین کوب، ارزش میراث صوفیه عبدالحمید زرین کوب.

تصوف (۲)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تصوف (۱)

هدف: آشنایی با تاریخ تصوف اسلامی از قرن هشتم هجری تا عصر حاضر
سر فصل:

حملة مغول و تاثیر آن بر تصوف اسلامی، انتقال تصوف به شبه قاره (معرفی برخی از طریقه‌های صوفیه هند، بررسی آراء و احوال صوفیان هند)، شارحان ابن عربی، شخصیت و آثار مهم تصوف و عرفان این دوره (شیخ محمود شبستری، حافظ)، تصوف در دوره صفوی، (رابطه تشیع و تصوف)، رشد سلسله‌های صوفیه در این دوره، تصوف و مکتب اصفهان (میرداماد، شیخ بهایی، فیض کاشانی، میرفخرسنگی، لاهیجی و صدرالدین شیرازی)، تصوف بعد از صفویه تا پایان دوره قاجاریه

منابع:

جستجو در تصوف و دنباله آن، زرین کوب - ارزش میراث صوفیه، زرین کوب - ریح ادبیات در ایران، ذبیح الله صفا - عرفان و ادب در عصر صفوی، نسیم داری - تاریخ صوف در هند، عباس اطهر رضوی - سلسله‌های صوفیه در ایران، مدرسی چهاردهی - له بین التصوف و التشیع، مصطفی کامل شبی

ح.

متون عرفانی فارسی (۱)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با متون عرفانی فارسی و اصطلاحات عرفانی (آثار اولیه عرفا)
سرفصل:

متخانی از کشف المحجوب هجویری - متخانی از کیمیای سعادت غزالی - رسائل
خواجه عبدالله انصاری - اسرار التوحید فی مقامات شیخ ابی سعید - تمهیدات عین
القضات همدانی - حدیقه سنائی - منطق الطیر عطار - سوانح العشاق احمد غزالی به
تشخیص استاد (با شرح اصطلاحات و مطالب).

متون عرفانی فارسی (۲)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیشیاز: متون عرفانی فارسی (۱)

هدف: آشنایی با متون عرفانی و تفسیر و شرح اصطلاحات عرفانی
سرفصل:

مرصادالعباد، نجم الدین رازی - منتخباتی از دیوان شمس و مشوی مولانا - گلشن راز
شیخ محمود شبستری - دیوان فخر الدین عارفی - دیوان حافظ به تشخیص استاد (یا
شرح اصطلاحات و مطالب).

۲۲

متون عرفانی فارسی (۳)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: متون عرفانی فارسی (۲)

هدف بررسی و فهم متون عرفانی

مرفصل:

مصاح الهیایه، هراالدین کاشانی - منتخباتی از آثار جامی و فیض کاشانی - ترجیع
بدهای هاتف اصفهانی - منتخباتی از مکاتیب شیخ احمد سرهندی - آثار شاه نعمت الله
دلی یا شرح مطالب و اصطلاحات عرفانی

۴۴

متون عرفانی عربی (۱)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشاړ: ندارد

هدف: آشنایی با متون عرفانی به زبان عربی و تفسیر و شرح اصطلاحات عرفانی

سرفصل:

گزیده‌هایی از کتاب های: اللمع فی التصوف تألیف ابونصر سراج - قوت القلوب
ابوحاتم مکی - رساله قشیریه تألیف ابوالقاسم قشیری - التعرف کلابادی - اشارات ابن
سینا - عوارف المعارف سهروردی به انتخاب استاد (با شرح مضامین و اصطلاحات
عرفانی).

ع

متون عرفانی عربی (۲)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشیاز: متون عرفانی عربی (۱)

هدف: آشنایی با متون عرفانی به زبان عربی و تفسیر و شرح اصطلاحات عرفانی
سر فصل:

گزیده‌هایی از کتابهای: رسایل داود قیسری - احیاء العلوم الدین غزالی - الانسان الکامل
حیللی - الفصوص الحکم ابن عربی - جامع الاسرار سید حیدر آملی.

۲۵

آشنایی با سنت های عرفانی غیر اسلامی

آشنایی با سنت های عرفانی غیر اسلامی

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیشتر: ندارد

هدف: آشنایی با آموزه های عرفانی در ادیان غیر از اسلام

سرفصل:

تعریف واژه های عرفان، تجربه عرفانی و تجربه دینی

آشنایی با سنت عرفانی هند (تعالیم اویانیشادی، مکاتب عرفانی در تفسیر بر اویانیشادها، آموزه های عرفانی در آیین بهتکی)، آشنایی با سنت عرفانی یهود (عرفان مرکبه، قبالا، حیدیم)، آشنایی با سنت عرفانی مسیحیت (فرانسیسکان ها، دومینیکن ها، سیترکن ها)، آشنایی با نظرات عرفانی مایستر اکهارت، جان آو دلائرات، جان یاتین.

منابع:

عرفان و فلسفه، استیپس ترجمه خرمشاهی، روح فلسفه در قرون وسطی، اتین ژیلسون، دین و روان نوشته ویلیام جیمز، پرسش از خدا در تفکر های دیگر به قلمبه (رساله وارمگی) مایستر اکهارت و جیمز ال پروتس، ترجمه جوزی، آیین هند و عرفان اسلامی، شایگان، آیین قبالا، کاونانی، اویانیشاد، ترجمه داراشکوه، بهگودگیتا، ترجمه موحّد.

Mysticism, Underhill

The way of the Mystics, Smith

۳۹

کتابخانه

Meister Eckhart, Mystic and Philosopher, Schurmann

Hindu Mysticism, Dasgupta

مقالات عرفانی در

Encyclopedia of Religion, ed., Eliade

Encyclopedia of Religion and Ethics, ed., Hastings

Encyclopedia Judaica, ed., Cecil Roth.

۳۷✓

روش های مطالعات دینی (۱)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با روش های کلاسیک و معاصر دین شناسی

سرفصل:

- دین شناسی، تاریخچه مطالعات دینی، رویکردهای مطالعات دینی، انسان شناسی دین (بورسی آراء ماکس مولر، تایلور، اسپنسر، فریزر، مالینوسکی، رابرتسون اسمیت، مارت و اوئنس پریچارد)، جامعه شناسی دین (کنت، دورکهایم، وبر، پارسونز، پیر برگر، ...)

منابع:

جامعه شناسی، آنتونی گیدنز - جامعه شناسی دین، ملکلم هامیلتون، ترجمه ثلاثی - ماکس وبر و جامعه شناسی، ترجمه نیک گهر - مراحل اساسی اندیشه در جامعه شناسی، ویمن آرون، ترجمه ثلاثی - تاریخ مردم شناسی، هس، ترجمه ابوالقاسم طاهری - دین پژوهی، میرچا الیاده، ترجمه خرمشاهی - مطالعات مردم شناسی دین، برایان ترنر - هفت نظریه در باب دین - تاریخ جامعه شناسی، ترجمه زرفروشان و مقالات مربوط در

Encyclopedia of Religion, ed., Eliade

Encyclopedia of Religion and Ethics, ed., Hastings.

روش های مطالعات دینی (۲)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: روش های مطالعات دینی (۱)

هدف آشنایی با روش های کلاسیک و معاصر دین شناسی

سرفصل:

روانشناسی دین (بررسی آراء ویلیام جیمز، فروید، یونگ، آبراهام مازلو، اریک فروم، هرد، ولف، آلپوری و...)

پدیدارشناسی دین (تاریخچه پدیدارشناسی دین، پدیدارشناس فلسفی، تأثیر هوسرل بر دین پژوهان، بررسی آرای سوسایه، سودریلوم، فال درلیو، کریستن سن، بلیکر، رودلف اوتو، مرسیا الیاده)

هرمنوتیک (تاریخچه و بررسی آرای شلایر ماحر، دیلتای، گادامر و...)

منابع:

جامعه شناسی دین، مکالم همیلتون، ترجمه ثلاثی - تاریخ طبعی دین، دیوید هیوم، ترجمه حمید عنایت - دین و روان، ویلیام جیمز - روانشناسی دین، یونگ، ترجمه محمد سروری - آینده یک پندار، فروید، ترجمه رخی - توتم و تابو، فروید، ترجمه حنجن - تفکر دین در قرن بیستم، جان مک کوازی، ترجمه بهزاد سالکی - حلقه انتقادی، دیوید هوری، مراد فرهاد پور - تأویل و ساختار متن، بابک احمدی - هرمنوتیک مدرن، مجموعه مقالات، ترجمه بابک احمدی، مجله فرهنگ، سال نهم، شماره دوم (ویژه پدیدارشناسی) - دین پژوهی، میرجا الیاده، ترجمه خرمشاهی - پدیدارشناسی دین، محمود خاتمی

ادیان ابتدایی و قدیم (۱)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با نظریه های مربوط به ادیان ابتدایی و قدیم
سرفصل:

ویژگی های اندیشه مردم ابتدایی، تعاریف (دین، تابو، مانا، فیش، مقدس ...)
ادیان ابتدایی: طبیعت گرایی، آنیسم، توتیم، جادو و ارتباط آن با دین.

منابع:

مقدمه بر فلسفه ای آر تاریخ، میرچا الیاده، ترجمه بهمن سرگازاتی- توتیم، جمشید
آزادگان- تاریخ اندیشه های اجتماعی، باربر ویکر، ترجمه جواد یوسفیان- جامعه شناسی
دین، ملکوم هاملتون، ترجمه محسن ثلاثی- تاریخ جامع ادیان، جان تاس، ترجمه
حکمت- تاریخ جامعه شناسی، ترجمه زفر و شاد- توتیم، لوی اشتراوس، ترجمه راد.

ادیان ابتدایی و قدیم (۲)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشیناز: ادیان ابتدایی و قدیم (۱)

هدف: آشنائی دانشجویان با ادیان قدیم

سرفصل:

دین مصر باستان، دین بین النهرین باستان، دین در ازویای قدیم (یونان باستان، روم باستان و...)، دین در آمریکای لاتین، دین در آفریقا، دین اعراب پیش از اسلام.

منابع:

تاریخ جامع ادیان، جان ناس، ترجمه حکمت - تاریخ تمدن ویل دورانت - فرهنگ اساطیر مصر - ژورو، ترجمه اسماعیل پور - اساطیر مصر، یونس، ترجمه فرخی - اساطیر خاور میانه، س م هوک، ترجمه مزدپور - فرهنگ اساطیر آشور و بابل، زیران، ترجمه اسماعیل پور - اساطیر خاور میانه، گریمال هوک، ترجمه عبدالله نژاد - اساطیر خاور نزدیک، جان گری، ترجمه فرخی - اساطیر یونان و روم، فاطمی - فرهنگ اساطیر یونان و روم، گریمال هوک، ترجمه بهمنش - اساطیر یونان، زیران، ترجمه اسماعیل پور - اساطیر یونان و روم، گرین، ترجمه آقاجانی - جهان مذهبی (مجموعه مقالات)، ترجمه عبدالرحیم گواهی - ادیان آسیائی (مجموعه مقالات)، ترجمه عبدالرحیم گواهی - کتاب الامت، کلی، ترجمه جلالی ساینی - فرهنگ تحلیلی مذاهب آمریکایی، لئوروستن، ترجمه بقایی - دایره المعارف مشیگر و الیاده.

ادیان هند (۱)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز ندارد

هدف: آشنایی با ادیان و مذاهب هند و عقاید آنها

سرفصل:

فرهنگ و تمدن برمی دره هند، دراویدیها، مهاجرت اقوام آریایی به دره هند، دو گروه خدایان آریایی (اسوره ها و دتو ها)، استقرار آریاییها و ظهور وادها، آموزه های اصلی هندوئیسم ودائی (اسطوره شناسی و نظام دینی)، مناسک و شعائر ودائی (قربانی اسب، سوما و...)، نظام اجتماعی ودائی، برهمن ها و ادبیات دینی براهمنه ای، نجات در وادها و براهمنه ها، نتایج ظاهر گرایی دینی براهمنه ای، اوبایشادها و باطن گرایی دینی هندوئی، آتمن و برهمن و اتحاد آنها، معرفت شناسی اوبایشادی، نجات در اوبایشادها.

منابع:

تاریخ جامع ادیان، جان ماسن، ترجمه، حکمت - هندوئیسم، سن، ترجمه ع. بهاشانی - جهان مذهبی (مجموعه مقالات)، ترجمه عبدالرحیم گواهی - ادیان آسیائی (مجموعه مقالات)، ترجمه عبدالرحیم گواهی، ادیان و مکتهای فلسفی هند، شایگان - اوبایشاد ترجمه محمد دارا شکوه.

ادیان هند (۲)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ادیان هند (۱)

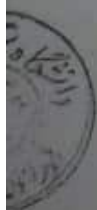
هدف: آشنایی با ادیان و مذاهب هند و عقاید آنها

سرفصل:

یوگا، هندوئیسم حماسی و دین کشریه ای، تثلیث هندوئی (برهما، ویشنو و شیوا برمستی)، شکتیزم، ادبیات هندوئیسم حماسی (مهابهارات، رامایانه و بهگودگیتا)، دین جیتی، مکاتب فلسفی هندوئی (ودانت، شکر، رامانوجا و مدهوه)، سیکهیزم و هندوئیسم معاصر.

منابع:

تاریخ جامع ادیان، جان ناس، ترجمه حکمت - هندوئیسم، سن، ترجمه ع. پاشائی - جهان مذهبی (مجموعه مقالات)، ترجمه عبدالرحیم گواهی - ادیان آسیا (مجموعه مقالات)، ترجمه عبدالرحیم گواهی - ادیان و مکتهای فلسفی هند، شایگان - بهگودگیتا، ترجمه موحد - مهابهارات، ترجمه جلالی سائیس - تاریخ فلسفه شرق و غرب، رادها کریشنان

دین بودا

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با تاریخ و تعالیم بودا

سر فصل:

زمینه ظهور بودیسم، بودا و داستان زندگی او، فرضیه رنج جهانی و حقایق شریف، کتب مقدس بودایی، مکاتب بودایی (تراواده و مهایانه)، آموزه های مهم (رنج، نفس، نظریه سه کالبد، راه نجات، انسان کامل، بودی ستاره، نیروانه)، مکاتب فلسفی بودایی.

منابع:

تاریخ جامع ادیان جان ناس، ترجمه حکمت؛ جهان مذهبی (مجموعه مقالات)، ترجمه عبد الرحیم گواهی؛ ادیان آسیا (مجموعه مقالات)، ترجمه گواهی، راه بودا، سوزوکی، ترجمه عسگر پاشایی، آیین بودا، هانس ولفگانگ شومان، ترجمه ع پاشایی، ادیان و مکتب های فلسفی هند، شایگان

دین خاور دور

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با ادیان چین و ژاپن

سرفصل:

ژاپن، زمینه ماقبل تاریخی دین ژاپن، نشانه های اصلی دین آغازین ژاپن، جهان شناسی دین ژاپن، دین و دولت در ژاپن باستان، سنت شیو، انتقال دین بودایی به ژاپن، چارچوب دین بودایی در ژاپن، سنت های جدید دین در ژاپن، بودیزم و تفکر جدید ژاپنی.

چین: جهان شناسی اولیه چین، الوهیت در چین باستان، بزرگداشت لیاکان در فرهنگ چین، کارکردهای اخلاقی و آیین «لی»، اعمال مربوط به پرستش لیاکان، خدایان و معابد، معابد و کارکردهای آن، دین دولتی و سنت خواص، سنت تائو، تائوئیسم به مثابه دین، کنفوسیائیزم (کنفیوس و تعالیم او)، شاگردان مکتب کنفیوس و آراء مهم آنها، کنفوسیائیزم جدید، آیین بودایی در چین، آیین بودایی در تبت (لامائیسم).

منابع:

تاریخ جامع ادیان، جان تاس، ترجمه علی اصغر حکمت، تاریخ فلسفه چین، جونجای ویشرگ جای، ترجمه پاشایی، لاتودزه و آیین تائو، کالشماک، ترجمه مهرنوش بارسبی پورا، تاریخ فلسفه چین، فانگ یولان، ترجمه جواهر کلام.

ادیان ایران پیش از اسلام (۱)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با ادیان ایران پیش از اسلام

سرفصل:

آریائی های پیش از زردشت، زردشت (مولد و زمان)، مقام زردشت (یسامیر، شمس، سیاستمدار و...)، دین اوستای گاهانی (گاتها و آموزه های آن)، ماهیت دین زردشت، اوستای جدید و نظام دینی آن (بررسی نظام دینی مندرج در یسنا، ها، وندیداد و یشتها)، دین هخامنشیان.

منابع:

اوستا (گزارش و ترجمه پورداود) - دینکرد - بندهشن، فرنیع دادگکی، ترجمه مهرداد بهار - تاریخ کیش زردشت، م. نویس، ترجمه همایون صنعتی زاده - ادیان آسیائی، مهرداد بهار - زروان معضلی در زردشتی گری، آرسی زئر، ترجمه تیمور قادری - هخامنشیان، مری نویس ترجمه تیمور قادری - دیانت زردشتی (سه مقاله)، ترجمه و همین.

ادیان ایران پیش از اسلام (۲)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیشبار: ادیان ایران پیش از اسلام (۱)

هدف: آشنایی با ادیان ایران پیش از اسلام
سرفصل:

دین ایران در دوره اشکانی (زردشتی گری و میترائی پرستی)، دین در دوره ساسانیان، زردشتی گری و آئین زروانی، مانویت (خدانشناسی، کیهان شناسی و مناسک)، کیش مزدکی، زردشتیان در دوره اسلامی، ادبیات پهلوی در دوره اسلامی.

منابع:

ایران در زمان ساسانیان، کریمین، ترجمه رشید یاسمی - دین ایران
باستان، شیرگ، ترجمه سیف الدین حم آبادی - ادیان آسیائی، مهرزاد بهار - دینهای ایران،
ویدان گرنه، ترجمه منوچهر فرهنگ - آئین میترائی و زروانی، ترجمه یزدگرد نادرزاده - کیش
مزدکی، کلیمه.

۴۷

دین یهود (۱)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با تاریخ و عقاید دین یهود

مرفصل:

تمدن بین النهرین باستان، کتاب مقدس و تمدن خاور نزدیک، دوره شیوخ، از ابراهیم تا یوسف، دوره خروج از مصر و حوادث مهم این دوره، ورود به کنعان و حوادث مهم این دوره، دوره پادشاهی، داوران و دین یهود، انبیاء بنی اسرائیل، اسارت بابل و پیامدهای آن، بازگشت به یهودیه، هلنیسم و یهودیت (قریبیان و صدوقیان)، مکابیان، رومی ها و یهودیان، ادبیات بین العہدین، ظهور مسیحیت، رابطه یهودیان و مسیحیان، اسلام و یهود.

منابع:

تاریخ جامع ادیان، جان تاس، ترجمه حکمت، تاریخ تمدن ویل دورانت، مقارنه ادیان، شلی، گنجینه ای از شعور نوشته کهن، یهودیت نوشته ایشتر، مقاله یهودیت از دایره المعارف جردالیکا، هتنگر و الیاده.

دین یهود (۲)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: دین یهود (۱)

هدف: آشنایی با تاریخ و عقاید دین یهود

سرفصل:

تفسیر کتاب مقدس، الهیات کتاب مقدس (بررسی الهیاتی تورات، کنوین و توشیم)، الهیات فلسفی و کلامی (فیلون، ابن میمون، سعدیا، یهودا هیلوی و ...)، اعیاد و جشن ها - منابع:

تاریخ جامع ادیان، جان تاس، ترجمه حکمت، تاریخ تمدن ویل دورانت، مقارنه ادیان، شلی، گنجینه ای از تلمود نوشته کهن، یهودیت نوشته ایشین، مقاله یهودیت از دایره المعارف جودائیکا، هینیکر و الیاده.

مسیحیت (۱)

نوع درس: تخصصی الهامی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: دین یهود ۲

هدف: شناخت سیر تاریخی مسیحیت و عقاید دینی آن

سر فصل:

فرهنگ یونانی و امپراطوری روم قبل از ظهور مسیح - محیط فکری فلسطین در زمان ظهور مسیح - جگرنگی ظهور مسیح - پیدایش جامعه و کلیسای اولیه مسیحی - عهد جدید (تدوین اناجیل - تقسیم بندی اناجیل - اناجیل هم نوا، انجیل یوحنا، نامه های پولس رسول، اعمال رسولان و مکاشفه یوحنا و ... - پولس رسول و نقش او در مسیحیت - مذاهب گنوسی - بدعت ها و ارتدکسی - رسمیت مسیحیت در امپراطوری روم - مسیحیت در اروپا - مسیحیت در آسیای مرکزی - اعتقادات نامه ها - سنت آگوستین - کلیسای کاتولیک - کلیسای ارتودوکس - ظهور و گسترش رهبانیت

منابع:

جهان مسیحیت تألیف اینار مولد ترجمه محمد باقر انصاری و مسیح مهاجری - تاریخ جامع ادیان، جان ناس - مقارنه ادیان نوشته شلی حلد دوم مسیحیت - فلسفه و ایمان مسیحی تألیف کالین براون ترجمه میکائیلیان - تاریخ اندیشه های دینی نوشته الیاده - معرفی عهد جدید تألیف مریل سی - نی ترجمه میکائیلیان - تاریخ کلیسای قدیم تألیف میلر - ترجمه علی نخستین - تاریخ تمدن ویل دورانت، تاریخ تفکر مسیحی، ترجمه روبرت آسپریان در آمندی بر مسیحیت نوشته ویور - مقالات مربوط به مسیحیت از دائره المعارف هنینگ و الیاده

مسیحیت (۲)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: مسیحیت (۱)

هدف: شناخت سیر تاریخی مسیحیت و عقاید دینی آن

سر فصل:

فلسفه و کلام مسیحی در قرون وسطی (آلسیه، توماس آکویناس) - نهضت اصلاح دینی و عقل آن - انسان گرایی و رنسانس - نهضت اصلاحی پروتستان - اصلاح مذهبی لوتر و کالون - پیدایش کلیسای پروتستان - مبانی کلیسای پروتستان و مقدمات سبوع - نهضت اصلاح دینی کاتولیک - اصلاح مذهبی در کشورهای اروپایی - نهضت اصلاح دینی در سده های هجدهم و نوزدهم - عصر روشنگری و تاثیر آن در مسیحیت - مسیحیت در قرن بیستم - کلیسا و پیشرفتهای علمی جدید - رسوم عبادت و تشکیلات کلیسا در زمان حاضر - نهضت اتحاد کلیساهای

منابع:

تاریخ تفکر مسیحی، ترجمه روبرت آسیریان - راهمای الهیات پروتستان نوشته هرودرن ترجمه میکانیلیان - روح آیین پروتستان نوشته مک آفی براون ترجمه مجیدی - الهیات اگزیستانسیالیستی نوشته مک گوارای ترجمه دشت بزرگی - جهان مسیحیت تألیف اینار مولند ترجمه محمد باقر انصاری و مسیح مهاجری - تاریخ جامع ادیان، جان ناس - مقارنه ادیان نوشته شلسی جلد دوم مسیحیت - فلسفه و ایمان مسیحی تألیف کالین براون ترجمه

۵۱

میکانیلیان - تاریخ اندیشه های دینی نوشته الیاده - معرفی عهد جدید تألیف مریل سی - نسی ترجمه میکانیلیان - تاریخ تمدن ویل دورانت - در آمدی بر مسیحیت نوشته ویور - مقالات مربوط به مسیحیت از دائره المعارف هسپینگ و الیاده.

۵۲

تاریخ فلسفه اسلامی (۱)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز ندارد

هدف آشنایی با سیر حکمت در اسلام و شناخت مکاتب فلسفی
مرفصل:

آغاز تفکر فلسفی در اسلام - رابطه و تمایز فلسفه و علم کلام - ترجمه‌های کتب فلسفی
یونانی به زبان عربی و تأثیر آن بر اندیشه‌های کلامی اسلامی - بررسی این تأثیر در آراء
معتزله‌ها - اصول فلسفه مشاء کندی، فارابی و ابن سینا

منابع:

تاریخ فلسفه در اسلام، میان محمد شریف - تاریخ فلسفه در جهان اسلام، خلیل الحروجا
داخوری - تاریخ فلسفه اسلامی، هانری کوزین، ترجمه جواد طباطبایی - المتقصد من
الضلال، امام محمد غزالی - تهافت الفلاسفه، امام محمد غزالی - شعاع اندیشه و شهود در
فلسفه سهروردی، غلامحسین ابراهیمی دینانی - ماجرای فکر فلسفی، غلامحسین ابراهیمی
دینانی

تاریخ فلسفه غرب (۱)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیشیاز: ندارد

هدف: آشنائی با سیر فلسفه در غرب

سرفصل:

ظهور نخستین فلاسفه، فلاسفه پیش از سقراط، سقراط، افلاطون، ارسطو، اپیکوریان، رواقیان، نوافلاطونیان، فلسفه در قرون وسطی، تأثیر پذیری مسیحیت (الهیات یهودی مسیحی) از فلسفه.

منابع:

تاریخ فلسفه غرب، برتراند راسل - تاریخ مختصر فلسفه، ترجمه دکتر مجتوی - از پروتو
تا هگل دکتر شریف الدین خراسانی - فلسفه چیست؟ رضا داوری - سیر حکمت در
اروپا، محمد علی فروغی - کانت، دکتر کریم مجتهدی - تاریخ تمدن، ویل دورانت -
تاریخ فلسفه، کاپلستون - تاریخ فلسفه، یوسف کرمی - نقد تفکر فلسفه غرب ترجمه
احمدی - جزوه تاریخ فلسفه مصطفی ملکیان

تاریخ فلسفه غرب (۲)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ فلسفه غرب (۱)

هدف: آشنایی با سیر فلسفه در غرب از رنسانس تا زمان حال

سرفصل:

تأثیر رنسانس در تحولات فکری و مکاتب فلسفی - اومانیسم بعد از رنسانس - بیکن، دکارت، کانت، ایده‌آلیسم فلاسفه آلمانی - هگل، نیچه، شوپنهاور، فلاسفه انگلیسی - هبم، مارکس، آلبریشالیه، پراگماتیسم، مکاتب مادی، فلسفه جدید - برگسون - ویگشتاین - راسل

منابع:

تاریخ فلسفه غرب، برتراند راسل - تاریخ مختصر فلسفه، ترجمه دکتر محتوی - از برونو تا هگل، دکتر شریف الدین خراسانی - فلسفه چیست، رضا داوودی - سیر حکمت در اروپا، محمد علی فروغی - کانت، دکتر کریم مجتهدی - تاریخ تمدن، ویل دورانت - جزوه تاریخ فلسفه مصطفی ملکپان

علم کلام (۱)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنائی با مسائل کلامی

سرفصل:

تاریخ پیدایش علم کلام و علل پیدایش آن، عصر پیامبر، نخستین مباحث کلامی، مباحث اساسی علم کلام، مذاهب کلامی، معتزله، اشاعره

منابع:

مقدمه ابن خلدون - ملل و تحلل شهرستانی - مقالات الاسلامیین الشعری - الفرق بین الفرق
عبدالقاهر بغدادی - تشأه الفكر الفلسفی، منامی شار - فلسفه الفكر الدینی لریبی گارده -
تاریخ فلسفه در اسلام، میان محمد شریف - فلسفه علم کلام، ولسون - مقالات مربوط
در دایره المعارف بزرگ اسلامی

۵۷

علم کلام (۲)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: علم کلام (۱)

هدف: آشنایی با مسائل کلامی

سرفصل:

وحدت اختلاف و اشتراک مکاتب کلامی، مباحث تطبیقی علم کلام و روش‌شناسی، معرفت‌شناسی مباحث ذات، صفات و افعال خداوند.

منابع:

مطل و نحل شهرستانی - مقالات الاسلامیین اشعری - الفرق بین الفرق عبدالقاهر بغدادی - نشأه الفكر الفلسفی، سامی نشار - فلسفه الفكر الدینی، لویی گارده - تاریخ فلسفه در اسلام، میان محمد شریف - فلسفه علم کلام و نفسون - ابراهیم بن سيار نوشته ابوزریده - التمهید باقلانی - التلمع اشعری - شرح الاصول الخمسه قاضی عبدالجبار، مقالات مربوط در دایره المعارف بزرگ اسلامی.

تاریخ فرق اسلامی (۱)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: شناخت فرق اسلامی و علل پیدایش آنها

سرفصل:

بحث درباره فرق عمده اسلامی، بیان اصول و موارد اختلاف، علل پیدایش فرق (علل سیاسی و اجتماعی، علل اعتقادی و اصولی) علل پیدایش فرق در زمینه فقه و اسلام (اخوارج، مرجئه، قدریه، جهمیّه، معتزله، اشاعره).

منابع:

محل و محل شهرستانی - مقالات الاسلامیین ابوالحسن اشعری - الفرق بین الفرق
عبدالقاهر بغدادی - اہم الفرق الاسلامیہ، آلبر ہانری نادر - الفصل، ابن عزم

تاریخ فرق اسلامی (۲)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد نظری

پیشاژه تاریخ فرق اسلامی (۱)

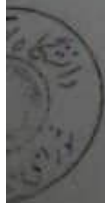
هدف: شناخت فرق اسلامی و اصول اعتقادی آنها

سرفصل:

فرق شیعی، بحث درباره پیدایش شیعه، نقد و بررسی آثار گوناگون در این زمینه، شیعه یک فرقه کلامی است یا یک فرقه سیاسی؟ و یا هر دو، بررسی اقوال مختلف در این زمینه به ویژه آراء مشرقین، مقایسه‌ای اجمالی میان آراء اسماعیلیه و الهیات مسیحی، آیا اسماعیلیه تحت تأثیر عقاید مسیحیان بودند یا خیر.

منابع:

تاریخ فلسفه اسلامی، هانری کورسین - فرق الشیعه، نویختی - مکتب در فرآیند تکامل، مدرسی طباطبایی - شیعه در حدیث دیگران، مهدی محقق، مقالات مربوط در دایره المعارف بزرگ اسلامی.

فلسفه دین

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با دیدگاه ها و مسائل مطرح در حوزه فلسفه دین
سر فصل:

چینی فلسفه دین، جایگاه فلسفه دین، الهیات فلسفی و فلسفه دین در تاریخ مغرب
زمین، سهم مسیحیت در الهیات فلسفی قرون وسطی و معاصر، سهم اسلام در الهیات
فلسفی قرون وسطی و معاصر، جریان های اصلی قرن بیستم در فلسفه دین (پراگماتیسم،
الهیات پویشی، پدیدار شناسی، اگزیستانسیالیسم، نومیسم، الهیات اصلاحی)، مفهوم خدای
براهین اثبات وجود، مسئله شر، زبان دینی، ایمان گرایی

منابع:

فلسفه دین، جان هیک، ترجمه سالکی؛ فلسفه دین، ویلیام روز، ترجمه علمی؛ فلسفه دین،
هاگسلی، ترجمه آیت اللهی؛ فلسفه دین، آلویس پلانتینگا، ترجمه سعیدی مهر؛ عقل و
اعتقادات دینی، پیرسون و ... ترجمه سلطانی و توافی

متون دینی به زبان خارجی (۱)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیشاورد ندارد

هدف: آشنایی با متون دینی اسلام به زبان انگلیسی (فرانسه) و شناخت اصطلاحات

مرفصل:

انتخاب آیاتی از ترجمه انگلیسی معتبر قرآن، مقاله هایی از دایره المعارف اسلام در
ارتباط با فرق و مذاهب اسلامی

منابع:

Encyclopedia of Islam

Shi'a, Sayyid Muhammad Husayn Tabatabai

متون دینی به زبان خارجه (۲)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیشیاز: متون دینی به زبان خارجه (۱)

هدف: آشنائی با متون دینی یهود و مسیحیت به زبان انگلیسی (فراشه) و شرح اصطلاحات

سرفصل:

انتخاب قطعاتی از عهد عتیق و عهد جدید از روی ترجمه معشر انگلیسی (از جمله ترجمه King James)

گزیده هایی از دایره المعارف جودائیکا، هشنگر و الیاده در ارتباط با عقاید و مذاهب یهود و مسیحیت

منابع:

Encyclopedia of Religion, ed., Eliade

Encyclopedia of Religion and Ethics, ed., Hastings

Encyclopedia Judaica, ed., Cecil Roth.

متون دینی به زبان خارجه (۳)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: متون دینی به زبان خارجه (۲)

هدف: آشنائی با متون دینی هند و ایران پیش از اسلام به زبان انگلیسی (فرانسه) و شرح اصطلاحات

سرفصل:

انتخاب قطعاتی از ترجمه انگلیسی معتبر از اوستا (از جمله ترجمه اینسلیز، یارتولمه و...) و قطعاتی از ریگ ودا و بهگودگیتا.

گزیده هایی از دایره المعارف خودائیکا، هستیگر و الیاده در ارتباط با عقاید و مذاهب هند و ایران پیش از اسلام

منابع:

Encyclopedia of Religion, ed., Eliade

Encyclopedia of Religion and Ethics, ed., Hastings

Encyclopedia Judaica, ed., Cecil Roth.

متون دینی به زبان خارجی (۴)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: متون دینی به زبان خارجی (۳)

هدف: آشنایی با متون مربوط به رهیافت های دین شناسی به زبان انگلیسی (فرانسه) و

شرح اصطلاحات

سرفصل:

گزیده هایی از دایره المعارف هنینگر و الیاده در ارتباط با جامعه شناسی دین، روان
شناسی دین، انسان شناسی دین، رهیافت تاریخی به دین و پدیدار شناسی دین.

منابع:

Encyclopedia of Religion, ed., Eliade

Encyclopedia of Religion and Ethics, ed., Hastings

متون عرفانی به زبان خارجی (۱)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی با متون عرفانی اسلامی به زبان انگلیسی (قرائت) و شناخت اصطلاحات
سرفصل:

گزیده متون عرفانی اسلام (متنهایی از آثار آریز، نیکلسون، آن ماری شیمل)، مقاله های
Sufism و Monotheism از کتاب های زیر

Encyclopedia of Religion, ed., Eliade

Encyclopedia of Religion and Ethics, ed., Hastings

Sufi Ritual, Ian R. Netton

متون عرفانی به زبان خارجی (۲)

نوع درس: تخصصی الزامی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: متون عرفانی به زبان خارجی (۱)

هدف: آشنایی با متون عرفانی غیر از اسلام به زبان انگلیسی (فرانسه) و شناخت اصطلاحات

سرفصل:

گزیده متون عرفانی (غیر از اسلام) : منتخباتی از آثار

Mysticism, Underhill

The way of the Mystics, Smith

Meister Eckhart, Mystic and Philosopher, Schurmann

Encyclopedia of Religion, ed., Eliade

Encyclopedia of Religion and Ethics, ed., Hastings

Encyclopedia Judaica, ed., Cecil Roth

Hindu Mysticism, Dasgupta.

روش تفسیر قرآن

نوع درس: تخصصی انتخابی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با روش های مفسران قرآن

سرفصل:

ماهیت تفسیر

- بحث های تاریخی پیرامون ماهیت تفسیر

- بحث های معاصر در باره هرمنوتیک

روش های تفسیری

- تفسیر روایی

- تفسیر کلامی (معتزلی، اشعری و شیعی)

- تفسیر فلسفی: روش تفسیر اسماعیلیه، متاتیان، اشراقیان و حکمت متعالیه

- تفسیر عقلی

- تفسیر قرآن به قرآن

منابع:

تفسیر المیزان، علامه طباطبائی - روش های تفسیر قرآن نوشته سجادی - روش شناسی

تفسیر قرآن، زبیر نظر محمد رجیبی - تفسیر القرآن، ملا صدرا - تاویل الآیات، مملی

عبدالرزاق الکاشانی - تفسیر ابن عربی و غزالی و...

تفسیر عرفانی قرآن

نوع درس: تخصصی انتخابی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با دیدگاه ها و روش های مفسران عرفانی

سرفصل:

دیدگاه عرفا در باره موضوعات و مسایل قرآنی، ذکر نمونه هایی از روش تفسیر نزد قشیری، خواجه عبدالله انصاری، میدی، غزالی و ابن عربی.

منابع:

تفسیر خواجه عبدالله انصاری، رساله قشیری، تفسیر میدی، تفسیر بیان السعاده فی مقامات العباد، تفسیر ابن عربی و غزالی.

اخلاق در ادیان

نوع درس: تخصصی انتخابی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مباحث اخلاق در ادیان بزرگ

سر فصل:

اخلاق (تعریف، موضوع، هدف، اهمیت)

علم اخلاق

فلسفه اخلاق (سرچشمه اخلاق و نظریه های مربوط به آن)

رابطه اخلاق و دین

مقام انسان و پایه های اخلاق در ادیان (یهودیت، مسیحیت، آیین زردشتی، هندوئیسم، بودیسم و اسلام)

اخلاق در مکاتب کلامی اسلامی (اشاعره، معتزله و شیعه)

اخلاق در تصوف (نظریات اخوان الصفا و غزالی)

منابع:

دو سرچشمه اخلاقی و دین، برگسن، ترجمه حبیبی، اخلاق در شش دین جهان،
ورترمنگی و... ترجمه وقار، کیمیای سعادت، فلسفه اخلاق، ژکس، ترجمه پور حبیبی،
فلسفه اخلاق، فرانکنا، ترجمه صادقی، فلسفه اخلاق، مطهری، مقالات مربوط به اخلاق
در دائره المعارف هشتنگر و الیاده.

دین و اسطوره

نوع درس: تخصصی انتخابی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با رابطه دین و اسطوره

سرفصل:

تعریف اسطوره، اسطوره و حماسه، اسطوره و راز، اسطوره و روانشناسی (رویکرد ویلیام جیمز، فروید و یونگ به اسطوره) اسطوره و جامعه شناسی اسطوره و جامعه: دورکیم و مایینوسکی اسطوره و مناسک، خویشکاری اسطوره (الیاده)، موضوعات اساطیری (آفرینش، جاودستگی، ابدیت و قهرمانی)، نگاهی به اساطیر هندوآریایی، بین الهی و بشری، مصری و یونانی.

منابع:

مقدمه تر فلسفه‌ای از تاریخ، میرچا الیاده، ترجمه بهمن سرگارتی، چشم اندازهای اسطوره، الیاده، ترجمه جلال ستاری، اسطوره، روایات و راز، الیاده، ترجمه رویا منجم، آیین ها و نمادهای آشناسازی، الیاده، ترجمه جلال ستاری، اسطوره حماسه و راز، جلال الدین کزازی، پژوهشی در اساطیر ایران، مهرداد بهار، قدرت اسطوره، کمیل ترجمه آقاچانی.

علم و دین

نوع درس: تخصصی انتخابی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با دیدگاه‌ها و مسائل مطرح در رابطه علم و دین

سرفصل:

تعریف واژه‌ها (علم و دین)، رابطه بین علم و دین (رابطه بین داده‌های علمی و اعتقادات دینی، رابطه بین داده‌های علمی و متون مقدس، رابطه بین جهان بینی علمی و جهان بینی دینی)، تاریخچه بحث علم و دین، رابطه علم و دین در جهان اسلام، دیدگاه‌های کلی در باب رابطه علم و دین، تعارض علم و دین، راه حل‌های تعارض علم و دین.

منابع:

علم و دین، آیان کارپور، ترجمه بهاء الدین حرعشاهی، دین و نگرش نوین، اسپس.
ترجمه حبیبی، مادی مابعدالطبیعی علوم نوین، برت، ترجمه سروش.

تاریخ تشیع

نوع درس: تخصصی انتخابی
تعداد واحد: ۳ واحد
نوع واحد: نظری
پیش نیاز: ندارد

هدف: بررسی اجمالی از سیر تحول تشیع
سرفصل:

- ارائه طرح کلی درس، معرفی اعم کتابهای قدیم و جدید درباره تشیع مانند آثار تاریخی، مناقب و فضائل، مقاتل، غیبت نامه ها، کتب کلامی، تراجم و شرح اشوال، فرق و مذاهب و ...
- اسباب و زمان ظهور تشیع، ظهور اعتقادی، ظهور تاریخی، واژه شیعه و تشیع
- مبانی شیعه از سایر فرق اسلامی
- مراحل شکل گیری و گسترش تشیع
- سقیفه سرآغاز ظهور تاریخی شیعه (تحلیل رویدادهای پیش و پس از آن تا آغاز خلافت) خلافت امام علی (ع) و امام حسن (ع) - تحلیل اندیشه و آرمان سیاسی شیعه و رویدادهای این دوره و صلح امام حسن (ع) با یزید بن معاویه و عراق در تاریخ تشیع زندگانی امام حسن (ع) و امام حسین (ع) تا قیام عاشورا - قیام عاشورا - قتل و پیامدها و تأثیر آن بر روند فکری، فرهنگی و سیاسی شیعه زندگانی امام سجاد (ع) و مواضع فکری، سیاسی آن حضرت - زندگانی امام باقر (ع) و امام صادق (ع) و زمینه ها و شرایط تاریخی دوره آنها و مواضع باقرین (ع) شگرفای حیات فکری، فرهنگی، علمی شیعه در دوره آنها زندگانی امام کاظم (ع) و امام رضا (ع) و تأسیس امام رضا (ع)

۷۳

و پیامدهای آن - زندگانی امام جواد، امام هادی و امام حسن عسکری (ع) تأسیس حوزه بغداد و سامرا و اهمیت آن در تاریخ تشیع تأکید بر سازمان دهی فکری، تبلیغاتی، فرهنگی و سیاسی شیعه

- امام دوازدهم (عج): غیبت و فلسفه آن، پیامدهای فکری و سیاسی غیبت، نوآوری تحلیل اجمالی سیم شیعه و رهبری ائمه در تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام اربعه، حیات تاریخی شیعیان در عصر نبوت

بررسی اجمالی دولتهای شیعی: ادرسیان، زیدیه یمن، علویان طبرستان، حمدانیان، مرداسیان، عقیلیان، فاطمیان، آل بویه، اسماعیلیه ایران، سریشاران، مرعشیان، آل کیا، صفویه و ...

بررسی اجمالی قیامهای شیعی در عصر غیبت

جاندانهای شیعی و سادات مزبیه و مکه، سادات طائفه در قم، قمیای ری و قم و ...

سادات یقین، یوختیان، آل بابویه

بررسی اجمالی آثار علمی، ادبی و فرهنگی شیعه

منابع:

تشیع در سیر تاریخ، سید حسین محمد جعفری، حیات فکری و سیاسی امامان شیعه (ع)، رسول جعفریان، تحسین اندیشه های شیعی، ازینا آره، لائیه، پس از پنجاه سال، شهیدی، صلح الامام الحسن، محمد جواد فضل الله، خاندان نوختی، عباس اقبال، زندگانی سیاسی امام رضا (ع)، جعفر مرتضی، زندگانی سیاسی امام جواد، جعفر مرتضی، حیات تاریخی سیاسی غیبت امام دوازدهم، جاسم حسین، تاریخ تشیع در ایران، رسول جعفریان، الارشاد فی معرفه صحیح الله علی العباد، شیخ مفید، اعلام الوری باعلام الهدی، طهرانی، کشف الغمه فی معرفه الائمه، اربلی، مناقب آل ابی طالب، ابن شهر آشوب،

۷۴

معارف شیعه

نوع درس: تخصصی اشکایی
تعداد واحد: ۲ واحد
نوع واحد: نظری
پیش نیاز: ندارد

هدف آشنایی دانشجویان با اعم دیدگاه ها و منابع مهم فکری شیعه بویژه در مسائل اعتقادی.
سرفصل:

اشاره اجمالی به عوامل اشاعتات بین مسلمانان از زمان رحلت پیامبر تا شهادت امیر المؤمنین (ع) و اعم مسائل کلامی در این دوره از جمله مسأله تشیع، خلافت و ائمت و خوارج و دیدگاه شیعه درباره آن - اشاره اجمالی به اوضاع سیاسی و اجتماعی جهان اسلام از شهادت امیر المؤمنین (ع) تا شهادت امام حسین (ع) و اعم مسائل کلامی و اعتقادی این دوره - از شهادت امام حسین (ع) تا شهادت امام جعفر صادق (ع) و اعم مسائل کلامی و اعتقادی این دوره از قبیل مسائل مربوط به توحید و صفات ثبوتی و سلبی و کلام الهی و مسائل مربوط به کفر و ایمان و وضع شخص گناهکار و ارجاء و تصوف و عرفان و امانت و حدود اختیار عقل و نقل و عصمت - تأثیر تعالیم ائمه علیهم السلام خصوصاً امام باقر (ع) و امام صادق (ع) در شکل گیری فکر و فرهنگ شیعه و اشاره به محدثین و مفسرین و متکلمین و گروه های سیاسی شیعه - اشاره ای اجمالی به اوضاع سیاسی و اجتماعی و علمی جهان اسلام از امانت حضرت عیسی بن جعفر (ع) به ویژه امام رضا (ع) تا پایان عصر غیبت صغری و ورود دانشهای بیگانه به عالم اسلام و مواجهه شیعه با معتزله و اشاعره.

منابع

نهج البلاغه، اصول کافی، احتجاج طبرسی، بحار الانوار، کتب کلامی از جمله آثار از شیخ مفید، شیخ صدوق، شیخ طوسی، سید مرتضی، علامه حلی، شیعه، شیعه در

اسلام، علامه طباطبائی، الشیعه بین الاشاعره و المعتزله از هاشم معروف الحسینی، التقدير، امینی، اصولها از کاشف الغطاء، تأسیس الشیعه از سید صدره طبقات اعلام الشیعه، و اعیان الشیعه از آقا بزرگ تهرانی، کتب مهم تألیف شده درباره ائمه به خصوص امام صادق (ع) و امام رضا (ع)، مقدمه مرات العقول دو جلد از آقای عسگری

مطالعات اسلامی در غرب

نوع درس: تخصصی انتخابی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مطالعات غربیان در حوزه تاریخ، فرهنگ و تمدن اسلامی و بررسی آنها

سرفصل:

حوزه‌شناسی شرق‌شناسی، اسلام‌شناسی و مطالعات اسلامی، انگیزه‌های مطالعات اسلامی در غرب

مختصین حوزه‌های مطالعات اسلامی، گامهای نخستین در مطالعات اسلامی در غرب

جنگهای صلیبی و تاثیر آن بر مطالعات اسلامی

تهیهت اصلاح دین و تاثیر آن بر این مطالعات

مفصل روشنگری و مطالعات اسلامی

مطالعات اسلامی در سده‌های نوزدهم و بیستم میلادی

دائره‌المعارف‌های تخصصی در حوزه مطالعات اسلامی مانند: دائره‌المعارف اسلام و دائره‌المعارف قرآن و ...

آشنایی با برجسته‌ترین پژوهشگران حوزه مطالعات اسلامی در غرب و نقد آثار ایشان

منابع:

تاریخ مطالعات اسلامی در غرب انگلیسی زبان، مرتضی اسعدی، نقد آثار

خاورشناسان، سید مصطفی طباطبایی؛ مقاله «مستشرقون» در EI ۲، اسلام از درجه چشم مسیحیان، مجتبی مینوی؛ المستشرقون، نجیب العقیسی؛ موسوعه المستشرقون، عبدالرحمن بدوی؛ الاسلام و الاشراف، صالح زهر الدین؛ الاشراف فی الفكر الاسلامی المعاصر، الشرقاوی؛ شرق‌شناسی، ادوارد سعید.

مبانی جامعه‌شناسی

نوع درس: تخصصی انتخابی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با کلیات و مبانی جامعه‌شناسی

سرفصل:

تعریف، موضوع و مسائل جامعه‌شناسی

اندیشه‌های اجتماعی در دوران باستان و میانه

صاحب‌نظران اندیشه‌های اجتماعی: فلاسفه اجتماعی، مورخان، منتقدان و سیاستمداران

جامعه‌شناسی در عصر جدید

روش‌های تحقیق در جامعه‌شناسی

مرد و جامعه و رابطه آن دو

سازدهای اجتماعی: خانواده، آموزش و پرورش، اقتصاد، حکومت و دین

منابع:

آرون، مراحل اساسی اندیشه جامعه‌شناسی - گتیک، جامعه‌شناسی - مندارس، جامعه

شناسی - پژوهشی در اندیشه‌های ابن خلدون - مطهری، جامعه و تاریخ

فلسفه اخلاق

نوع درس: تخصصی انتخابی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با فلسفه اخلاق از دیدگاه اندیشمندان شرق و غرب

سر فصل:

فلسفه اخلاق (سرچشمه اخلاق و نظریه های مربوط به آن)

فلسفه اخلاق در شرق:

مسئله حسن و قبح از دیدگاه فلاسفه اسلامی

مسئله حسن و قبح از دیدگاه متکلمین اسلامی

مسئله حسن و قبح از دیدگاه عرفا و متصوفه

فلسفه اخلاق در غرب

پراگماتیسم و اخلاق

مارکسیسم و اخلاق

اگزیستانسیالیسم و اخلاق

پوزیتیویسم و اخلاق

روش استدلال در علم اخلاق

۸۰

منابع:

کلیات فلسفه، دکتر مجتبیوی - عدل الهی، مطهری - فلسفه اخلاق، زکریا، ترجمه پسر
حینی، فلسفه اخلاق، فرانکنا، ترجمه، صادقی، فلسفه اخلاق، مطهری، اصول فلسفه و
روش رئالیسم، علامه طباطبائی

۸۱